

60.008/12

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1980. december 15. hétfő

bb.25./a belföldi ... folyt./zsu

5. utjelentés
6. önkéntes rendőrök megyei tanácskozása tatabányán
7. vasárnap is dolgoztak a „sió”, áruház építői
8. kampánynap a kaposvári cukorgyárban
9. honvédelmi klub a kaposvári tanítóképző főiskolán
10. időjárásjelentés
11. miskolci képzőművészek tárlata pécssett
12. hangverseny győrött
13. vasárnapi paprikás műszak
14. cukorrépa irányvonatok a dél-alföldről
15. hazaérkezett a szovjetunióból a kisz kb küldöttsége
16. lakodalmas játékok
17. könyvvásár a könyvtárban
18. zentai művész kiállítása
19. kulturális küldöttség utazott moszkvába
20. ezüstvasárnap
21. eltemették várady györgyöt
22. simon boccanegra felújítása
23. armand hammer vasárnapi programja
24. időjárási front
25. hírjegyzék

/mti/

-. -

készült az mti belföldi főszerkesztőségében

főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: deregán gábor

-. -

19.45/zsu

-14-

1980

20. 10

- v é g e -

bb. 1. hamarosan kész az alagut az élmunkás tériig - helyzetjelentés a metro északi szárnyáról

i/az/mm/gw dg

1980. december 15.

még néhány méter, tizméter, néhány nap - hét -, és a metróépítés budapesti krónikájába újabb nevezetes dátumot-eseményt jegyezhetnek föl. a két metró vállalat főépítésvezetőségén az mti munkatársának elmondták, hogy a jobbfelől haladó furópajzs után a baloldali alagutnak utat törő lézerirányítású hidraulikus masina is hamarosan felszínre, pontosabban az élmunkás téri fogadótérbe tör, s így egybefüggő alagut köti össze kispestet és angyalföld kapuját.

/folyt.köv./

pa

bb. 1. /hamarosan kész az alagut.....1.folyt./gw

a peremvárosból - éppen a földalatti vasutnak köszönhetően - szinte belterületté lett déli kerületből érkező szerelvények végállomása ugyan még jóideig a deák tér lesz, ám a jövő év végéig megépül az újabb szárny. az utolsó szakaszon nagy erőfeszítéssel sikerült megoldani az alagutépítés feladatát; az om-ladékos homoktalajt előbb vegyi kezeléssel - injektálással - szilárdították meg az építők, s ez számottevően lassította a munkát, amint a két gépet, s a furópajzsokat gondosan beolajozva pihenőbe küldik, a különböző építőszerelő szakmák több tucat vállalatához tartozó munkásai vehetik birtokba az újabb terepet, hiszen a pajzsok mögött folyamatosan épült, épül a betonfalazat, feszülnek a vasbordák, az angyalföldi állomásnak két kijárata lesz majd, az egyik a victor hugó utcánál, a másik az ipoly utcánál, persze itt is csak ideiglenesen lesz a végállomás, hiszen tovább épül a metrópálya, a kéreg alatt fut az árpád-hídig -1984-re, a hid felújítására ez a szakasz is kész lesz. utóbb újpest határáig és ahol a káposztásmegyeri lakótelep épül majd föl, ez a jövő.

a jelen: a deák tértől a marx térig már elkészültek a szigetelési munkákkal, lefektették a síneket, amelyeken apró dízel mozdony vontatta szerelvények hordják-viszik az építési anyagot. a közbeeső állomáson, az arany jános utca torkolatában már a kőburkolatot fektetik - a csempézésre ezután kerül sor, most döntenek a falak színéről - , szerelik a mozgólépcsőt, az elektromos berendezéseket. a felszíni munkálatok a jövő esztendő első negyedében kezdődnek, lebontják az évek óta itt magasodó téglából, fapanelből épített barakkokat, felvételési épületeket, s hozzálatnak a felszíni csarnok kiépítéséhez. a környéken körültekintve felállványozott, lefüggönyözött házakat látni, a fővárosi ingatlankezelés illetékesei ugyanis megígérték: a metró építésének ütemével lépést tartva befejezik a bajcsy-zsilinszky uti sortatarozást, amint a föld alatt is befejeződik a munka.

a marx téren összezsugorodott a kráternyi mélységű gödör, már csak az épülő skála áruháza előtt tátong néhány bérháznai méretű mélyedés, azon a helyen, ahol majd az aluljáró csarnok áruházi bejárat előtti része lesz. a felszínen is zajlik az építkezés, áthelyezték a villamospályát, s már átível a téren a betonlábakra épített felüljáró, ha még néhány pályaeleme hiányzik is ahhoz, hogy összekösse a bajcsy-zsilinszky utat a Váci uttal. odalent, a metró mélyállomásán befejeződtek a szerkezeti építési munkálatok, már a villanyszerelők dolgoznak az elektromos hálózaton. az utasok két mozgólépcső-soron közlekedhetnek majd; a mélyállomást négy lépcsősor a marx téri aluljáróval köti össze, három pedig a katona józsef utcával.

/folyt.köv./

Pa

- 2 -

bb. 1. /hamarosan kész az alagut.....2.folyt./gw

a környéken - függetlenül a metróépítéstől - különben két gyalogos aluljárót is építenek. lesz egy a csanádi utca és az élmunkás-híd - régebbi nevén ferdinánd-híd - feljárója között, a váci ut alatt, és lesz egy a szent istván körut végén, ahol nemrég még a városképrutító fahidon juthatott át a gyalogos. ez utóbbi aluljárót még az idén megnyitják./mti/

- . -

bb. 2. fejlődőben a magyar-indiai tudományos együttműködés

i/of/mm/gw dg

1980. december 15.

tovább fejlődik a magyar-indiai tudományos együttműködés - ezt tükrözi és szolgálja a magyar és az indiai tudományos akadémia közötti együttműködési egyezmény, amelyet a napokban írt alá új-delhiben polinszky károly akadémikus, a magyar tudományos akadémia alelnöke és v. ramalingaswami, az indiai tudományos akadémia elnöke.

polinszky károly hazaérkezése után elmondta az mti tudósítójának, hogy az akadémiai együttműködési egyezményrel körvonalazták a keretet a magyar és az indiai tudósok közös munkálkodásához, amelynek egyébként már vannak előzményei, eredményei, például a műszeres analitikában. most elsősorban arról állapodtak meg, hogy kölcsönösen lehetővé teszik a különféle szakterületek elméleti és gyakorlati művelőinek a publikációs lehetőségeket a másik országban, emellett tájékoztatják egymást a fontosabb szakmai rendezvényekről - konferenciákról, szemináriumokról, stb. - és hivatalosan meghívják a másik ország tudósait ezekre az eseményekre. az egyezmény értelmében a magyar-indiai tudományos kapcsolatokat mindenekelőtt cserelátogatások szervezésével bővítik, mélyítik. ennek során mindkét részről biztosítják a másik ország tudományos szakembereinek rövidebb-hosszabb tanulmányutjait.

arra a kérdésre, hogy milyen főbb területeken vagyunk, illetve lehetünk érdekeltek az együttműködésben, az akadémia alelnöke elmondta, hogy körülbelül kétharmad részben természet-tudományi - benne orvostudományi - témák jöhetnek számításba, a humán tudományok köréből pedig különösen a néprajz, a nyelvtudomány, a történelem, ami az első csoportot illeti, itt már konkrét eredményekre alapozhatjuk a továbblépést. például azokra a jó kapcsolatokra, amelyeket a központi fizikai kutató intézet épített ki a bombayban működő atomkísérleti intézettel. de vannak már eredmények az immunológiai kutatásokban, a trópusi fertőző betegségek elleni küzdelemben, ebben a magyar orvosoknak sokirányú tapasztalataik vannak, a történelmi kutatásokban, a néprajzi, irodalmi tudósi buvárkodásokban is. a delhi egyetemen régóta működik magyar nyelv és irodalmi tanszékünk magyar professzor vezetésével, jelenleg is 30 hallgatója van.

/folyt.köv./

Pa

- 3 -

bb. 2. /fejlődésben1. folyt./gw

az akadémiai együttműködés különféle területein a konkrét feladatokat várhatóan a jövő év elején jelölik ki a két ország tudóstitületének megbízott szakemberei.
/mti/

bb. 3. kopásállóbb, hosszabb élettartamu szivattyúk

rág/st/gw hgy

1980. december 15.

Csehszlovákia, Lengyelország és Jugoszlávia után a német demokratikus köztársaságba is szállítottak tatabányáról a warman típusú különleges zagyszivattyúkból, amelyeket a szénbányák központi műhelyében gyártanak. A típus nagy előnye, hogy alkatrészei jól ellenállnak a kopásnak, a korróziót okozó folyadékoknak, s nemcsak az erősen szennyezett zagy, hanem még a fejnagyságu szilárd anyagok szállítására is alkalmas. Lényegesen hosszabb élettartamu, mint a hagyományos zagyszivattyú, ezért alkalmazása sokkal gazdaságosabb. 1500 órán keresztül is folyamatosan, üzemzavar nélkül működik olyan körülmények között, ahol a régi típusú szivattyúk a nagy igénybevétel miatt 200-300 óra alatt tönkremennek. A warman-szivattyúk gyártásához korábban Angliából is érkeztek egyes alkatrészek, a hazai technológia tökéletesítésével, fejlesztésével azonban szükségtelemmé vált az import, s így most már a szivattyú minden alkatrésze hazai gyártmányu.

hazai megrendelésre eddig többek között az élelmiszeriparnak, az érc- és ásványbányászatnak gyártottak tatabányán az új típusú szivattyúkból, de alkalmazzák már a borfeldolgozásnál is. Most a magyar alumíniumipari tröszt is a megrendelők sorába lépett; a warman szivattyúk alkalmazásával megkezdték az egész timföldipar szivattyúparkjának a tipizálását. /mti/

- . -

bb. 4. energiatakarékos olajkályhák a mechanikai művekből

kru/z/st/gw hgy

1980. december 15.

elkészült az új típusú, energiatakarékos olajkályhák prototípusa a mechanikai műveknél. A gyártási engedélyt a vállalat megkapta, s így a jövő évben megkezdődik a sorozatgyártás. Mintegy három százalékkal fogyasztanak kevesebbet az új készülékek a hagyományosaknál, így egy közepes nagyságu kályha egy átlagos méretű lakásban napi 12 óra fűtést számolva naponta 0,8 liter olajjal fogyaszt kevesebbet, tehát hat hónapos fűtési szezonnal számolva 144 liter fűtőanyagot takarít meg.

/folyt.köv./

Pa

- 4 -

bb. 4. /energiatakarékos olajkályhák.....folyt./gw

A konstruktorok a különböző méretű lakások figyelembevételével négy tagú termékcsaládot terveztek. A legnagyobb gondot a hatásfok növelésére fordították. A gyár fűtéstechikai laboratóriumában több száz vizsgálatot végeztek a legkedvezőbb égési-energia-felhasználási tulajdonságok kialakítására. Ennek érdekében automata huzatszabályozót építettek be a kályhákba, ami megakadályozza, hogy a meleg a kéményen át kiszökjön, s ugyanakkor megfelelő arányban adagolja a levegőt. Az új kályhák a kezelése is egyszerűbb a hagyományosakénál, és könnyen szétszedhetők, ami megkönnyíti a karbantartást.

A gyártás megindításához már beszerezték az új gépsorokat. 1981 második felében indul a termelés, s a tervek szerint a gyár évi 140 ezer kályhát adhat át a kereskedelemnek. Számítások szerint az öt év alatt forgalomba kerülő, mintegy 700 ezer kályha az energiatakarékos fűtéssel 34 ezer 200 tonna olajjal fogyaszt kevesebbet a most használt típusoknál. Ennek értéke a jelenlegi áron 343 millió forint. /mti/

- . -

-5-

Pa

bb. 5. k ö z l e m é n y az afganisztáni népi demokratikus
párt küldöttségének látogatásáról

s/rj hgy

1980. december 15.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának meghívására 1980. december 8-14 között látogatást tett hazánkban az afganisztáni népi demokratikus párt küldöttsége, élén mahmoud baryalai-val, a központi bizottság és a forradalmi tanács tagjával, a kb külügyi osztályának vezetőjével.

az afgán küldöttséget fogadta gyenes andrás, az mszmp központi bizottságának titkára, a vendégekkel megbeszélést folytatótt berecz jános, a központi bizottság tagja, a kb külügyi osztályának vezetője. a delegáció látogatást tett a kb párt- és tömegszervezetek osztályán, a népszabadság szerkesztőségében, a szakszervezetek országos tanácsánál, a hazafias népfront országos tanácsánál, az országgyűlés külügyi bizottságánál, pest megyében és az ikarus karosszéria és járműgyárban.

a szívélyes, baráti légkörben és a teljes egyetértés szellemében lefolyt megbeszéléseken a két párt képviselői tájékoztatták egymást országaik helyzetéről, pártjaik hazai és nemzetközi tevékenységéről és soronlévő feladatairól. véleményt cseréltek a nemzetközi helyzet kérdéseiről, különös tekintettel a közel- és közép-keleti térség legutóbbi eseményeire.

az mszmp képviselői megerősítették a magyar kommunisták szolidaritását az afgán néppel, amely az andp vezetésével munkálkodik az áprilisi forradalom céljainak megvalósításán, az új társadalom építésén és küzd a forradalom vívmányainak megvédelmezéséért, afganisztán függetlenségének, szuverenitásának biztosításáért, az imperialista erők és szövetségeseik intervenció, beavatkozási kísérletei ellen. támogatásukról biztosították az andp, az afgán kormány nemzetközi kezdeményezéseit, amelynek célja az afganisztáni demokratikus köztársaság körüli helyzet politikai rendezése, s az, hogy a térségben erősödjön a béke, az enyhülés és a népek közötti együttműködés szelleme.

az afgán küldöttség tanulmányozta a szocializmus építésének magyarországi tapasztalatait és elismerését fejezte ki a dolgozó magyar nép alkotó munkája eredményei iránt.

a két párt képviselői hangsúlyozták, hogy a jelenlegi világ-helyzetben, amikor az imperializmus szélsőséges körei fokozzák támadásukat az enyhülési politika ellen, nincs halaszthatatlanabb feladat, mint a feszültség enyhítéséért, háborus törekvések megakadályozásáért, a világbékeéért, a fegyverkezési verseny csökkentéséért, a nemzetközi biztonság előmozdításáért és a társadalmi haladásért küzdő erők közös fellépésének erősítése.

/folyt. köv./
10.30 rj

-6-

10.10
3P

bb. 5. / közlemény... 1. folyt./rj

fontosnak tartják, hogy az európai béke és biztonság kérdésével foglalkozó madridi értekezlet konstruktív szellemben tanácskozzon és gyakorlati lépéseket tegyen a helsinki záróokmány egészének minél teljesebb megvalósítása érdekében.

hangsúlyozták, hogy közel- és közép-keleten csakugy, mint a világ más térségében a növekvő feszültséggócok, és különösen az imperialistaellenes politikát folytató államok fegyveres konfliktusai nemcsak az adott térség biztonságát veszélyeztetik, hanem növelik a világháborús veszélyt, és az imperialista hatalmak törekvéseinek kedveznek.

tárgyalásuk során áttekintették a pártközi kapcsolatokat, és aláírták az mszmp és az andp együttműködési megállapodását. kifejezték meggyőződésüket, hogy a két párt együttműködése jól szolgálja a két ország és nép baráti kapcsolatainak erősítését, a társadalmi haladásért folytatott harc közös ügyét.

x x x

a küldöttség vasárnap elutazott budapestről. a delegációt a ferihegyi repülőtéren nagy gábor, az mszmp kb külügyi osztályának helyettes vezetője bucsúztatta. /mti/

bb. 6. halálos közlekedési balesetek

rj hgy

1980. december 15.

a hét végén 115 személyi sérüléssel járó közuti közlekedési baleset történt. ebből 7 halálos, 50 súlyos és 58 könnyű sérüléses kimeneteli volt.

x x x

kecskemét belterületén egy személygépkocsi elütötte a kerékpárján haladó kalocsai istván 37 éves gépkocsiveető, kecskeméti lakost, aki olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás után meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint a kerékpáros nem adta meg az elsőbbséget. a vizsgálat tovább folyik.

/folyt. köv./
10.35 rj

-7-

11.22
3P

bb. 6. / halálos... 1. folyt./rj

heves megyében gyöngyöshalász külterületén konc józsef 55 éves gépszerelő, gyöngyöshalászi lakos kerékpárjával áttért az uttest baloldalára és ott összeütközött a vele szemben haladó személygépkocsival, amelyet sőregi istván 23 éves felszolgáló, nagyrédei lakos vezetett. a baleset következtében konc józsef olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás után meghalt. a baleset körülményeinek tisztázására és a felelősség megállapítására a rendőrség vizsgálatot indított.

szabolcs megyében tiszakanyár külterületén egy földuton kiss józsef 55 éves téesz-tag, tiszakanyári lakos kerékpárjával egy fának ütközött, majd egy öt méter mély árokba zuhant és a helyszínen meghalt. a baleset vizsgálatát a rendőrség megkezdte.

varsánygyüre/szabolcs megye/ belterületén egy sorompó nélküli vasuti átjáróban baráté gyula 45 éves segédmunkás, helyi lakos lovas fogatával egy mozdonynak ütközött és a helyszínen meghalt. két utasa súlyos sérülést szenvedett. a vizsgálat eddigi adatai szerint baráté gyula figyelmen kívül hagyta a vasuti sínekre. /mti/

-.-

bb. 7. gyorsítják a személyi számok kiadását - közlemény a személyi számokról

i/km/rj dg hgy

1980. december 15.

az ország lakosságának mintegy 95 százaléka vette át ezideig személyi számát, illetőleg a kiskorú állampolgárok esetében a személyi számot tartalmazó ugynevezett személyi lapot. az állami népszámlálástól hivatalt azokat a személyi számokat, amelyeket még nem kaptak meg az állampolgárok, még ebben a hónapban megküldi az állandó lakóhely szerint illetékes tanácsoknak, s azok - a már ismert és alkalmazott gyakorlatnak megfelelően - értesítést küldenek az érintettnek.

továbbra is lehetőség van arra, hogy a család valamelyik nagykorú, személyi igazolvánnyal rendelkező tagja a személyi számot /személyi lapot/ a többi családtag részére is átvegye.

/folyt.köv/

11.20 rj

-8-

11.20
3P

bb. 7. / gyorsítják ... 1. folyt./rj

a most kiküldendő személyi számok áttekintésekor kiderült, hogy vannak, akik az 1975-ös népszámlálásból valamilyen okból kimaradtak, illetve az azóta született gyerekek közül néhányat még nem irtak össze. ezért kéri azokat az állampolgárokat, akik az összeírásból valamilyen okból kimaradtak - nincs ugynevezett sárga igazoló lapjuk -, hogy még ebben a hónapban keressék föl az állandó lakóhelyük szerint illetékes tanácsot. a sárga igazolólap megléte ugyanis előfeltétele a még hiányzó személyi szám pótlásának.

tekintettel arra, hogy december 31-e után is lesznek olyan állampolgárok - viszonylag kis számban - akik személyi számukat technikai akadályok vagy más okok miatt még nem vehették át, a belügyminisztérium állásfoglalása szerint személyi igazolványuk - további intézkedésig - 1981. január 1-től személyi szám nélkül is érvényes marad.

kéri azokat az állampolgárokat is, akik 1981. január 31-ig sem kapnak értesítést a személyi szám átvételére, hogy személyi igazolványukkal és a sárga igazolólapokkal keressék föl a tanácsot, illetve annak népszámlálástól foglalkozó szakigazgatási szervét. így módon lehetővé válik, hogy közreműködésükkel, egyedi eljárással, intézkedjenek személyi számuk gyorsított kiadásáról. /mti/

-.-

bb. 8. összeütközés

rj hgy

1980. december 15.

nem biztosított elsőbbséget a xviii. kerület vörös hadsereg utja 182. számú ház előtt boczkó zoltán 65 éves nyugdíjas, budapesti lakos személygépkocsijával és összeütközött egy 50-es jelzésű villamossal. boczkó zoltán a helyszínen meghalt. /mti/

-.-

11.25 rj

-9-

11.25
3P

bb. 11. kádár jános fogadta dr. armand hammert

rj hgy

1980. december 15.

kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára hétfőn a kb székházában fogadta dr. armand hammert, az occidental petroleum corporation igazgató tanácsának elnökét, a neves amerikai közéleti személyiséget, aki a konszern más vezetőivel szombaton érkezett budapestre. a találkozón jelen volt marjai józsef, a minisztertanács elnökhelyettese, a kormány gazdasági bizottságának elnöke.

marjai józsef - ugyancsak hétfőn - az országházban megbeszélést folytatott dr. armand hammerrel az occidental petroleum és az érdekeltségi körébe tartozó cégek, valamint a magyar vállalatok üzleti, termelési kapcsolatairól és más kölcsönös érdeklődésre számot tartó kérdésekről
/folyt. köv/

bb. 9. uj vasöntöde csepelen

t/;!sz/rj pp hgy

1980. december 15.

uj, korszerű technológiával felszerelt vasöntöde épült a csepel vas- és fémművekben. a határidőre elkészült létesítményt hétfőn ünnepélyesen átadták.

a csepeli gyár városban a régi konvejer-sor helyén a meglévő üzemsarnokot teljesen átépítették, felújították. ebben az üzemben kapott helyet a nemzetközi élvonalat képviselő öntvénygyártó technológiai sor. a technológia minden fázisát, a keverést, a szárítást, a magkészítést, az olvasztást, az öntést teljesen gépesítették, az öntvények egyik munkahelyről a másikra való szállítását automatika irányítja. korábban meg lehetőszen nehéz munkának számított például a magkészítés vagy az olvasztás. ezentúl a magkészítést ugynevezett hidegkötéses eljárással végzik, amely megkíméli a dolgozókat az erős hőtől, a rendkívül nehéz fizikai munkától. ezt a módszert egyébként még kevés helyen használják külföldön is. az olvasztás a jövőben indukciós kemencékben történik, ami pontosabb alapanyag-adagolást, jobb minőséget biztosít, s egyúttal védi a környezetet. az új technológiák révén jelentős megtakarítást érhetnek el kokszból és homokból. a technológia zárt rendszere lehetővé teszi a felhasznált homok mennyiség visszanyerését is.
/folyt. köv./

11.50 rj

-10-

12³⁰
3P

bb. 9. /uj vasöntöde csepelen folyt./rj

az új csepeli öntödében járműmotor-forgattyus házak készülnek. évente 40 ezret gyártanak, jórészt a győri magyar vagon- és gépgyár részére. a korábbinál nagyobb kapacitású gazdaságos exportot is lehetővé tesz, ennek lehetőségeiről már tárgyalnak csehszlovák és lengyel partnerekkel. /mti/

--

bb. 10. az árvizkárok helyreállítását segítik a közös támogatási alapból - ülést tartott a szövetség elnöksége

t/jf/rj pp hgy

1980. december 15.

a fogyasztási szövetkezetek országos tanácsának elnöksége hétfőn szlamenicky istván elnökletével a közös támogatási alap felosztásáról döntött. a rendelkezésre álló 61 millió forint kétharmadát a nyári felső-magyarországi és a tiszai árvíz, illetve az ezzel összefüggő belvíz miatt keletkezett károk, egyharmadát pedig más elemi csapás - tűz, vihar, földrengés - okozta pusztítás helyreállítására fordítják. békés, hajdu-bihar, szabolcs-szatmár, borsod és heves megyében 20 áfész, összesen 42 egységének felújítását, újjáépítését segítik. továbbá a kiegyensúlyozott helyi ellátás érdekében a kölcsönös támogatási alapból egészítik ki olyan szövetkezetek fejlesztési alapját, amelyek viszonylag rosszabbul ellátott területeken ábc-áruházak, bisztrók, élelmiszerboltok, iparcikküzletek, vendéglátóegységek építését, illetve felújítását határozták el.

határozott az elnökség arról is, hogy mely szövetkezeti beruházások meggyorsításához ad anyagi hozzájárulást a közös fejlesztési alapból, amelynek kifizetésre szánt összege 33 millió forint. egyebek között a gyöngyösi áfész sósrud-gyártó üzemének korszerűsítését, a budapesti skála barkács áruházának létesítését és a székesfehérvári gorsium áfész galvánüzemének bővítését segítik elő a szövetkezeti összefogás gyakorlatiaságát bizonyító keretből. meggyorsítják az enyingi áfész horganyozott edényeket gyártó üzemének termelésbeállítását is. mivel a ceglédi áfész felvásárlótelepét nem építették meg, a korábban a közös fejlesztési alapból odaitélt összeget a galgavidék áfész felvásárlótelepének beruházására adta át az elnökség.

/folyt. köv./

12.00 rj

-11-

12³¹
3P

bb. 10. / az árvizkárok... 1. folyt./rj

megvitatták a szövetkezeti kutató intézet öt éves programját. az 1981-85-ös években a korábbinál nagyobb számban foglalkoznak közgazdasági jellegű elemzésekkel, vizsgálódásokkal. ezek hozzásegítik majd a szövetkezeteket a piaci igényekhez való gyorsabb alkalmazkodáshoz és erősítik a szövetkezeti résztvételt a településfejlesztési feladatok megoldásánál. /mti/

-.-

bb. 12. porcelánfestmények kiállítása

is/rj dg hgy

1980. december 15.

szinte gábor festőművész és franyó istván grafikusművész ujszerű technikával készült alkotásaiból nyílt kiállítás hétfőn a finomkerámiaipari művek művészeti stúdiójában. a két kísérletező kedvű művész hollóházi porcelánlapokra festett műveinek tárlatát dr. pogány ö. gábor művészettörténész nyitotta meg.

szinte gábor és franyó istván porcelánfestményei december 30-ig tekinthetők meg a fim apáczai csere jános utcai bemutatótermében. /mti/

-.-

bb. 13. időjárásjelentés

rj hgy

1980. december 15.

a meteorológiai intézet jelenti hétfőn 13 órakor:

változékonyabb idő

hétfőn délelőtt a szovjetunió északnyugati részéből erősen felhős, esős, havazásos időről érkeztek jelentések. Finnországban és a skandináv-félsziget északi felén, valamint európa délkeleti harmadán változóan felhős, számottevő csapadéktól mentes idő volt. a kontinens többi részén borult, esős, szeles idő volt. az ezt okozó páradus levegőt közép-európa felé sodorja az erős nyugati szél.

/folyt.köv./
12.30 rj

-12-

13²⁰
3P

bb. 13. / időjárásjelentés... 1. folyt./rj

magyarországon vasárnap általában napos, a reggeli és esti órákban párás, napközben viszont száraz idő volt. ezzel szemben az ország északkeleti részén egész nap borongós, párás idő volt. a hőmérséklet ott csak 0- plusz 3 fokig, az ország több részén viszont 4-11 fokig emelkedett. hétfőn hajnalra pedig mínusz 3 és plusz 4 fok közé süllyedt, vasárnap és hétfőn reggel 7 óra között számottevő csapadékot sehol sem mértek, de az ország északi harmadában elszórtan hullott jelentéktelen mennyiségű eső.

hétfőn délelőtt közepesen és erősen felhős tájak változtak. mérsékelt, néha kissé élénkebb volt a légmozgás. csapadékot sehol sem jelentettek. a hőmérséklet 11 órakor plusz 1 és plusz 7 fok között volt.

budapestén vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 4,9 fok, a százéves átlagnál 4,0 fokkal magasabb volt.

ma 12 órakor budapestén a hőmérséklet 4 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1014 mbár, gyengén süllyed.

várható időjárás kedd estig:

eleinte változóan, majd jobbra erősen felhős idő, többfelé átmeneti esővel, záporral, megélénkülő, időnként megerősödő délnyugati, holnap a dunántúlon nyugati, északnyugati szél, hajnalban - főként északkeleten - ködfoltok. a várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet északkeleten plusz 1- mínusz 3, máshol plusz 2- plusz 6, a legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 3-8 fok között.

távolabbi kilátások szerdától-szombatig:

eleinte változóan felhős idő számottevő csapadék nélkül, majd megnövekszik a felhőzet havaseső, hózápor valószínű. a hőmérséklet csökken, majd kissé emelkedik.

legalacsonyabb hajnali hőmérséklet eleinte mínusz 2- mínusz 7, később mínusz 3- plusz 2 fok között. legmagasabb nappali hőmérséklet eleinte mínusz 1- plusz 4, majd plusz 1- plusz 6 fok között. jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 60 százalékán várható.

a duna vízállása budapestnél 196 cm, a hőmérséklete 2.2 fok. /mti/

12.45 rj

-13-

13²⁵
3P

bb. 14. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke hétfőn
14.00 óráig

rj hgy

1980. december 15.

1. helyzetjelentés a metró északi szárnyáról /1. sz. jav./
2. fejlődőben a magyar-indiai tudományos együttműködés
3. kopásállóbb, hosszabb élettartamu szivattyúk
4. energiatakarékos olajkályhák a mechanikai művekből
5. közlemény az afganisztáni népi demokratikus párt küldöttségének látogatásáról
6. halálos közlekedési balesetek
7. gyorsítják a személyi számok kiadását - közlemény
8. összeütközés
9. új vasöntöde csepelen
10. ülést tartott a szövetség elnöksége /3. sz. jav./
11. kádár jános fogadta dr. armand hammert
12. porcelánfestmények kiállítása
13. időjárásjelentés
14. hírjegyzék

/ a 2. sz. jav. az 1. számú gyorsíróra ment/
/mti/ -.-

bb. 15. ciprusi mezőgazdasági küldöttség érkezett hazánkba

k/fj/rj pp hgy

1980. december 15.

chambis michaelides főtitkár vezetésével a termelészövetkezetek országos tanácsa meghívására hétfőn budapestre érkezett a ciprusi paraszt szövetség /eka/ küldöttsége. a vendégek czimbalmos béléval, a tot főtitkárával a két szövetség közötti kapcsolat bővítéséről tárgyalnak, majd felkeresnek több tsz-t és megyei szövetséget is. /mti/

-.-

bb. 16. elhunyt lányi lászló

rj hgy

1980. december 15.

Lányi László, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje 80. éves korában elhunyt. temetése december 19-én /pénteken/ 14.30 órakor lesz a farkasréti temetőben.

mszmp vi. kerületi bizottsága

/mti/

14.50 rj

-14-

11³⁰
3P

bb 17. kisipari termékbemutató és hiánycikkbörze salgótarjánban

csiz/um ká hgy

1980. december 15.

kisipari termékbemutató kiállítás nyílt hétfőn salgótarjánban a kiosk megyei szervezete, a megyei tanács és a kisipari termeltető vállalat rendezésében. különösen nagy érdeklődést váltott ki a hiánycikkbörze, amelyre a nógrád megyei tanács kereskedelmi osztálya, valamint a fogyasztási és értékesítő szövetkezetek a keresett, de a boltokból gyakorta hiányzó, vagy egyáltalán nem kapható cikkek meglehetősen terjedelmes listáját hozták, a kisiparosok pedig azokat a termékeket, alkatrészeket mutatták be, amelyek tömeggyártását szívesen vállalnák. a börze aktualitását jelzi, hogy már a megnyitás napján sikerült egy sor háztartási faáru, acél kéziszerszám, pvc vízvezetékcsatlakozási alkatrész, kellék gyártásában megállapodni a megrendelő vállalatok és kisiparosok között. az egyhetes kiállítás során további megállapodások várhatóak annál is inkább, mert igények és kapacitások találkozásánál a tevékenységét az idén nógrád megyére is kiterjesztő kisipari termeltető vállalat is segíti. /mti/

-.-

bb 18. norvég kék rókák érkeztek a bakonyba

feh/um ká

1980. december 15.

különleges szállítmány érkezett vasárnap este norvégiából a ferihegyi repülőtérre: a csabrendeki egyetértés tsz 450 kék rókát rendelt törzstenyészete gyarapításához. az állatokat hétfőn gépjárművel szállították a bakonyba.

a termelészövetkezet évek óta konyhakészre csomagolt házinyulat szállít olaszországba, svájcba és az nszk-ba. az évenkénti csaknem kétmillió nyul feldolgozásával keletkező nagy mennyiségű belsőséget ez ideig nem hasznosították. a sok fehérjét tartalmazó hulladék egy részét ezután rókákkal etetik fel, másik részét - megfelelő feldolgozás után - takarmánykiegészítőként hasznosítják.

a szövetkezetben már hosszabb ideje sikeres kísérleteket folytattak az ezüst és kék rókák tartására. kidolgozták az értékes prémes állatok tenyésztésének, etetésének technológiáját. bebizonyosodott, hogy a bakony vidékén jól fejlődnek, megfelelően alkalmazkodnak a zárt körülményekhez és szaporulatuk is megfelelő. ezért a csabrendeki termelészövetkezet káptalanfai telepén 1000-es rókafarm létesítését tervezik. /mti/

15.50/um

16⁰

16. ⁴⁰

- 15 -

[Handwritten signature]

bb 19. teljesítette ötödik ötéves fejlesztési tervét
kazincbarcika

kör/um st hgy

1980. december 15.

kazincbarcikán, az ugynevezett ujkazinci városrészben felépült husz távfűtéses, összkomfortos lakás hétfői átadásával a város teljesítette ötödik ötéves fejlesztési tervét. az eltelt tervciklusban összesen 1970 lakást adtak át. ebből a bányászlakás építési akció keretében mintegy ötszáz, a sajtó- és szuhävölgyi üzemekben dolgozó család jutott korszerű otthonhoz. a kertvárosi övezetben több mint százhusz család épített saját lakást.

a lakásépítési programmal párhuzamosan megvalósultak a tervezett közintézmények is. felépült két, egyenként tizenkét tantermes általános iskola, kétszáz gyermek részére óvoda és százhusznak bölcsődei hely létesült. a kereskedelmi ellátást javította két abc áruház, valamint a főtéri üzletház megépítése, összesen mintegy négyezer négyzetméter alapterülettel. /mti/

--

bb 20. évente 1200 lakás - építő kisiparosok szakmai konferenciája székesfehérváron

zsi/um ká hgy

1980. december 15.

az ötödik ötéves tervidőszakban a lakásépítésben 10 százalékkal emelkedett a kisiparosok kivitelezési részaránya. évente 1200 lakást, családi házat építenek és 100 millió forint értékű lakáskarbantartást végeznek a kisiparosok fejei megyében - jelentették be hétfőn székesfehérváron, az építő kisiparosok megyei szakmai napján. a magánérs lakásépítés elősegítésére megszervezték az építőipari gépek, állványzatok kölcsönzését az állami vállalatoktól. a kivitelezési idő rövidítése, a szakmai színvonal emelése érdekében a szakigazgatási szervek és a kiosk megyei szervezete szorgalmazza a kisiparosok szakmai társulását.

az építő kisiparosok háromnapos szakmai konferenciáján szakmánként ismertetik a korszerű építőipari technológiák, szerelési eljárások és az új anyagok, szerkezetek felhasználását, valamint az ajánlott tipustervek alkalmazását. /mti/

--

- 16 -

15.55/um

16²⁰

16. ⁴⁰

[Handwritten signature]

bb 21. befejeződött a debreceni aranybika rekonstrukciója
- 600 szállóvendéget fogadhatnak

tár/um ká gy

1980. december 15.

befejeződött a debreceni aranybika szálló bővítéssel egybekötött rekonstrukciója. a híres vendéglátó egység patinás épületét 300 ágyas új szárnyal bővítették, s a régi szárny felújításával együtt jelenleg már 600 szállóvendéget fogadhatnak. a felújítás során új éttermeket létesítettek, átalakították a presszót és a konyhát, megnyitották a hajós alfréd termet. most már kétezer vendéget ültethetnek le a vendéglátókomplexumban. a szálló felújítása a tervezettnél 10 millió forinttal olcsóbban, mintegy 180 millió forintért készült el. a rekonstrukció idején a szálloda és különféle egységei zavartalanul fogadták a vendégeket.

a felújítás befejeztével hétfőn hajdusági gasztronómiai napokat nyitottak az aranybika bocskaik termében. a korszerű és olcsó étkeztetést reprezentáló egyhetes rendezvénysorozaton mesterszakácsok és fiatal szakmunkások ételkülönlegességeivel, ételkészítményeivel ismerkedhetnek meg a vendégek. /mti/

--

bb 22. megnyitották a békés és tarhos közötti hidat

bty/um st hgy

1980. december 15.

hétfőn megindulhatott a forgalom a kettős körös helyreállított hidján, amely békés és tarhos között biztosítja a közlekedést. egyelőre, a betonszerkezet végleges megszilárdulásáig, csak személygépkocsik és az öt tonnát meg nem haladó súlyú járművek haladhatnak át. az autóbuszok utasai átszállással folytathatják utjukat.

a kettős-körös fölött átívelő hid ez év szeptember 28-án vált használhatatlanná, mivel egy volán billenőplatós teherkocsi megrongálta a vasszerkezetet. a személyforgalom lebonyolítására ideiglenesen pontonhidat építettek, a hidépítők pedig azonnal hozzáláttak a tervezéshez, és előregyártott hidszerkezeti elemek készítéséhez. november 26-án eltávolították a megrongálódott 42 méter hosszú és 268 tonna súlyú hídemelet. ezt követően a hidépítők a kemény hideggel is dacolva, a helyreállítási munkát két és fél hét alatt elvégezték. /mti/

--

- 17 -

16.03/um

16²⁵

16. ⁴⁰

[Handwritten signature]

bb 23. fontos sándor festőművész kiállítása a volán szegedi munkásszállásán

dén!um

1980. december 15.

a volán 10. sz. vállalat szegedi munkásszállásán hétfőn megnyílt fontos sándor festőművész kiállítása. tárlatán az idén készített huszonkét festményét, többségükben alföldi tájakat és embereket ábrázoló képeit állította ki. az alkotó, aki jelenleg szegeden él, és festői pályájának kezdetén több mint két évtizedig tanított a délalföldi tanyavilág iskoláiban, a vállalatnál együttműködési szerződés alapján részt vesz a dolgozók képzőművészeti izlésének formálásában, tárlatvezetéseket tart a szocialista brigádok tagjainak. /mti/

-.-

bb 11./kádár jános ...1.folyt./kj-um dg ál

az amerikai üzletemberek budapesti tárgyalásai megállapodások aláírásával zárultak. a természeti erőforrások komplex hasznosítására vonatkozó műszaki-tudományos, gazdasági és kereskedelmi együttműködésről szóló keretmegállapodást az occidental petroleum konszern részéről dr. armand hammer, az érdekelt magyar vállalatok nevében a központi bányászati fejlesztési intézet, valamint a mineralimpex külkereskedelmi vállalat vezetői látták el kézjegyükkel.

ennek alapján kidolgozzák az együttműködés lehetőségeit az olaj- és földgáz, valamint szilárd ásványok kutatásában, feltárásában és kitermelésében, továbbá különböző vegyipari termékek közös gyártásában és értékesítésében. ezen kívül vegyesvállalatok létrehozását és - harmadik piacokon - közös fellépés kialakítását is célul tűzték ki.

a tatabányai szénbányák és az island creek coal - az occidental leányvállalata - az egyesült államokban működő vegyesvállalat létrehozásáról írt alá szerződést. ebben a magyar haldex eljárás alkalmazásával az amerikai szénbányák meddőhányóinak hasznosítását irányozzák elő közös beruházással.

dr. armand hammer és kísérete hétfőn elutazott budapestről. /mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb 11. sz. hírünk címe helyesen:

kádár jános fogadta dr. armand hammert - megállapodások aláírásával zárult az amerikai üzletemberek budapesti látogatása

/mti/

-.-
- 18 -

16.28/um

16.45

17.

bb 24. kitüntetések

cs/um pp ál

g1980. december 15.

az elnöki tanács a szocialista magyarorszáért érdemrendet adományozta nyugállományba vonulásuk alkalmából bolgár imrének, a zrínyi nyomda vezérigazgatójának, aki fél évszázada tevékenykedik a nyomdaiparban és a munkásmozgalomban, valamint ligeti imrének, a richards finomposztógyár vezérigazgatójának, szintén több évtizedes kiemelkedő tevékenységéért.

gáti péter ötvös-dijas, a könnyűipari beruházási vállalat vezérigazgatója, az ágazati beruházási tevékenységben elért kiemelkedő munkájáért, szintén nyugállományba vonulása alkalmából, a munka érdemrend arany fokozatában részesült. /mti/

-.

bb 25. vasutas emléktábla avatás ferencvárosban

i kf/pá um pp ál

1980. december 15.

az egykori ferencvárosi mozdonyvezetőnek, a magyar munkásmozgalom harcosának, glatter józsefnek állítottak emléktáblát születésének 100. évfordulója alkalmából első munkahelyén a ferencvárosi vasutállomáson. az emléktáblát hétfőn pullai árpád közlekedés- és postaiügyi miniszter ünnepélyesen avatta fel.

glatter józsef a szervezkedő mozdonyvezetők egyik vezetőjeként, a tanácsköztársaság idején vált kommunistává, érdemeiket szerzett a legális szocialista vasutas szakszervezet létrehozásában, vezetőségi tagja volt a magyarországi vasutasok szövetségének, különleges feladatokkal külföldön is tevékenykedett, majd idehaza megszervezte a meggyilkolt, elítélt, internált vasutasok családtagjainak segélyezését. a tanácsköztársaság idején a MÁV igazgatóság egyik szakmai vezetője lett, s egyike volt azoknak, akik az ellenforradalom után is folytatták a harcot a vasutas szakszervezet és a kommunista párt újjászervezéséért. a tanácsköztársaság alatti tevékenysége, illegális munkája miatt 1920-ban rögtönítélő bíróság halálra ítélte, s csak a külföldi, szervezett vasutasok tiltakozására és a szovjet kormány közbelépésére változtatták az ítéletet életfogytiglani fegyházbüntetésre; 1922-ben többszáz bebörtönzött kommunistával együtt csere útján szabadult, s került szovjet-országra. /mti/

-.-
- 19 -

16.38/um

16.45

17. ³⁰
✗

bb 26. végső bucsu várkonyi nagy béla költőtől

t km/gg um bc ál

1980. december 15.

mély részvét mellett temették el hétfőn a farkasréti temetőben a 84 éves korában elhunyt várkonyi nagy béla költőt. ravatalánál a magyar írók szövetsége, a pályatársak, a barátok és hozzátartozók nevében horváth zsigmond irodalmi szerkesztő vett végső bucsút, és emlékeztetett az elhunyt költő munkásságára. /mti/

-. -

bb 27. jurij trifonov a pen clubban

i km/gg um bc ál

1980. december 15.

jurij trifonov szovjet regényíró hétfőn a magyar pen club vörösmarty téri székházában találkozott a club tagjaival, a magyar írókkal. a találkozáson elnöklő boldizsár iván üdvözlő szavai után jurij trifonov munkásságáról, a terveiről szólt, és felolvasta macskák vagy nyulak című új elbeszélését, amely magyarul is elhangzott szabó mária fordításában. /mti/

-. -

bb 28. ujitási és találmányi kiállítás

mg/jk um pp ál

1980. deceber 15.

a szovjet ujitók és feltalálók eredményei a fémforgácsoló szerszámok fejlesztésében címmel kiállítást nyílt hétfőn a szovjet tudomány és kultúra házában. a kiállítás, melyet a mtesz, a miskolci nehézipari műszaki egyetem és a szovjet össz-szövetségi feltalálók és ujitók társasága rendez, december 18-ig tart nyitva, naponta 11 és 18 óra között. az érdeklődőknek szakmai konzultációt is tartanak a szovjet szakemberek. csütörtökön a rendezvény keretében előadások lesznek, amelyeken szovjet mérnökök ismertetik a fémforgácsoló szerszámok fejlesztésében elért legújabb eredményeiket. az előadássorozatot vitával zárják. /mti/

-. -

- 20 -

16.40/um

16.50

17.

☉

bb 29. elhunyt varga istván

k ká/um ál

1980. december 15.

varga istván, a szocialista hazáért érdemrend tulajdonosa, aki 1919 óta volt tagja a pártnak, 89 éves korában elhunyt. temetése 1980. december 17-én 14 órakor lesz a diósdői temetőben.

az mszmp budai járási bizottsága

/mti/

-. -

bb 30. az országgyűlés téli ülészsaka elé

i ma/z um bc ál

1980. december 15.

mélykúti attila, az mti parlamenti tudósítója írja:

szerdán összeül az országgyűlés. előreláthatóan a népgazdaság vi. ötéves tervéről, a magyar népköztársaság 1981. évi költségvetéséről, valamint a tanácsok 1981-1985. évi pénzügyi tervéről szóló törvényjavaslatot vitatják meg a képviselők. olyan kiemelkedően fontos célokról tanácskoznak tehát, amelyek megvalósítása - a xii. pártkongresszus határozatai alapján - a következő fél évtizedben a fejlődés fő elemeit jelenti.

a törvények tervezetét előzőleg megvitatták az országgyűlési állandó bizottságok és a megyei képviselőcsoportok. e fórumokon másfélszáznál több képviselő mondott véleményt, támogatásáról biztosítva a kormányt a tervnek országot, népet gyarapító valóra váltásában. ígérték ezt nemcsak a maguk, hanem megbízóik, a választópolgárok széles körének nevében is. tehetők, hiszen - s ez valamennyi bizottsági ülésen hangsúlyosan elhangzott - a népgazdasági tervkoncepció társadalmi vitáin sokan megismerkedtek a gazdaságfejlesztés, az életszínvonalpolitika, a külkereskedelem 1985-ig szóló elképzeléseivel. az előkészítő tanácskozásokon azt is kiemelték: a nehezebb külgazdasági körülmények ellenére elért eredményeket a választópolgárok elismerése övezi, ami egyben bizakodást is ad a következő fél évtized terveinek valóra váltásához.

/folyt. köv./

- 21 -

17.18/um

17.30

18.

☉

bb 30. /az országgyűlés...1.folyt/um

a bizottsági üléseken felszólalt képviselők megerősítették, hogy a gazdasági tevékenységnek mindenekelőtt a népgazdasági egyensúly - ezen belül a külgazdasági egyensúly helyreállítását és megszilárdítását kell szolgálnia. ez szükségszerűen együtt jár a nemzeti jövedelem belföldi felhasználásának számottevően lassabb emelkedésével. éppen ezért az életszínvonal, az életkörülmények elért eredményeinek megőrzése lehet a cél. a megállapítás árnyalt ágazati terveket, s több területen a lakosság ellátását kiemelten javító, nagy erőforrásokat mozgósító fejlesztési elképzeléseket takar. a szociális és egészségügyi bizottságban például a képviselők örömmel állapították meg, hogy 1985-ig tovább javul a fekvőbeteg ellátás, gyarapodik a kórházi ágyak száma. ide kívánczok az általános iskolák építésének kiemelt programja, hiszen a következő tervidőszakban az osztálytermeket elérő demográfiai hullám nagy összegű beruházásokat igényel. jóleső érzéssel szóltak a nyíregyházi és zalaegerszegi színházépítésről, az operaház valamint a két nagy budapesti egyetem rekonstrukciójáról, tehát a tervnek megannyi olyan pontjáról, amelynek megvalósítása tovább javítja az állampolgárok közérzetét.

ehhez persze elengedhetetlenül kapcsolódik a gazdasági hatékonyság erőteljes növelésének követelménye, a tudományos és műszaki vívmányok eredményesebb gyakorlati alkalmazása, a termelés szerkezetének gyorsabb korszerűsítése és a nemzetközi versenyképesség erősítése. a fejlődés minőségi jellemzőjén lesz méginkább a hangsúly - ez a gondolat fogalmazódott meg többek között az ipari, valamint a terv- és költségvetési bizottság vitájában. az eddiginél nagyobb feyelem, felelősség és kezdeményezőkézség az, ami - legyen szó gyárról, mezőgazdasági üzemről, vagy kutatóintézetéről - a mindennapos munkában a kijelölt célhoz visz. /mti/

--

bb 31. akadémiai székfoglaló

km/z um pp ál

1980. december 15.

martos ferenc, az mta rendes tagja bányakár és környezet címmel székfoglaló előadást tartott hétfőn a magyar tudományos akadémián. /mti/

--

- 22 -

17.25/um

1435

18.

20
C

bb 32. keddtől betegeket fogad - a kormány elnöke avatta fel a főváros jahn ferencről elnevezett új kórházát

az /ve um bc ál

1980. december 15.

megépült a főváros új kórháza, a dél-pesti, s keddtől a gyógyítás szolgálatában áll. a gyógyintézményt - amelynek impozáns épületcsoportja a pestszécsi kiserdő szomszédságában, kertes családi házak övezetében magasodik, túlnőve a közeli lakótelep panelházaiban - hétfőn ünnepélyesen avatta föl lázár györgy, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnöke. az eseményen jelenlévő párt- és állami vezetőket - közöttük maróthy lászlót, az mszmp politikai bizottságának tagját, a budapesti pártbizottság első titkárát és katona imrét, az elnöki tanács titkárát - továbbá a kormány megjelent tagjait, a városrész országgyűlési képviselőit, az építőket és a kórház dolgozóit szépítői zoltán, a fővárosi tanács elnöke üdvözölte. bejelentette: a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága úgy határozott, hogy az új kórházat jahn ferencről, a kommunista mártírról, a szegények orvosáról nevezi el. köszöntötte a főváros tanácselnöke a névadó özvegyét, aki szintén részt vett az ünnepségen.

az építők nevében somogyi lászló, a középületépítő vállalat vezérigazgatója tett jelentést a kormány elnökének a beruházók, a tervezők és a kivitelezők szerződésével megalapozott munkáról, amelynek eredménye, hogy négy évtized után új kórház nyitott kaput budapesten.

schultheisz emil egészségügyi miniszter ünnepi beszédében hangsúlyozta: visszatekintve az v. ötéves terv időszakára, amelyet most hagyunk a hátunk mögött, elmondhatjuk, hogy tisztességgel teljesítettük feladatainkat, megvalósítottuk, amit tervbe vettünk, ezt példázza budapest új kórháza.

a miniszter megköszönte a tervezők és az építők munkáját, a kórház orvosi karának, egészségügyi dolgozóinak pedig sok sikert kívánt tevékenységükhöz. teljék örömük ebben a fárasztó és nehéz szolgálatban. a városrész, lőrinc és erzsébet kórháza új ám nemes tradíciót őriz, hiszen jahn ferencnek a nevét viseli, aki a szocialista egészségügy zászlóvivője volt - mondotta.

az új kórházat a főigazgató, radinszky józsef főorvos mutatta be a vendégeknek. az intézmény - ezuttal még építészeti látványosság, az orvostudományt szolgáló modern technika gépi arzenáljának, műszereinek bemutatóhelye - az első látogatóknak is szembeszökő újdonsággal szolgált: nem hasonlít kórházra.

/folyt.köv./

- 23

17.33/um

1445

18.
20
C

bb 32. /keddtől betegeket...1.folyt./um

a betegek az ugynevezett hotel-szárnyban kapnak helyet, s noha - többnyire hatágyas - kórtermek nyílnak a folyosókról, nem érzi hamisnak a megjelölést, aki a jó izléssel, nem csekély pszichikai érzékel-tudással kivitelezett, berendezett helyiségeket járja, ahol pasztell színek, a zöld és a sárga különböző árnyalatai uralkodnak, egyidejűleg 800 beteg ápolásáról, gyógykezeléséről gondoskodhatnak a különböző osztályokon, a belgyógyászatban, a gyermekgyógyászatban, az általános sebészetben, a gégyészetben, a szemészetben, az organikus ideggyógyászatban, a szülészetben és a nőgyógyászatban, az urológián és a koraszülött-osztályon. Külön épület a kórház diagnosztikai tömbje, amelyben a laboratóriumokat, a vizsgálóhelyiségeket, a műtőket, továbbá az adminisztrációs és a kiszolgáló egységeket helyezték el. a beteget a felvételi osztályon várja az első orvoscsoport, hogy gyors és alapos kivizsgálás után döntsön arról, milyen osztályra kerüljön, netántán megállapítsa: nincs szüksége kórházi gyógykezelésre. a kórház a klinikákhoz hasonlóan oktatást is szolgálja, kétszáz főnyi hallgatóságot befogadó előadóteremnek, valamint szakkönyvtárnak, archivumnak is helyet ad, lehetővé téve, hogy az intézményben orvostanhallgatók ismerkedjenek a gyógyító munka gyakorlatával, előadásokat hallgassanak.

a jahn ferenc kórház, amelyben 130 orvos, 400 nővér és 300 gazdasági és műszaki szakember tevékenykedik - a következő esztendőben tovább bővül. várhatóan 1983-ra megépül a 400 ágyas új szárny; a központi részlegek teljesítményét már ehhez méretezték.

x x x

a kórház terveit elkészítő középülettervező vállalat, a generálkivitelezés teendőit ellátó középületépítő vállalat, valamint a közmű- és mélyépítő vállalat, a kórházi berendezések technológiai szerelését végző medicor művek, és a tervezésben, a kivitelezésben közreműködő más vállalatok szakemberei közül a jahn ferenc kórház felavatásának alkalmából ötvennégyen részesültek kitüntetésben; ötük kimagasló munkáját az elnöki tanács a munka érdemrend különböző fokozatainak odaítélésével ismerte el, mely kitüntetést a kormány elnökétől vették át./mti/

.-

- 24 -

17.40/um

1820

18. 20

bb 33. 1981. a rokkantak éve

t bi/ve um pp ál

1980. december 15.

alapvetően a társadalom feladata, hogy rokkant tagjai életét, oktatását, munkavállalását, egészségügyi ellátását megkönnyítse és segítse szabadidejük tartalmas eltöltését - hangsúlyozta hétfői sajtótájékoztatóján trethon ferenc munkaügyi miniszter. az ensz közgyűlés xxxi. ülészsaka a rokkantak évének nyilvánította az 1981-es esztendőt. a határozathoz csatlakozott, s az akcióprogramból tevékenyen részt vállalt a magyar népköztársaság is. mint a sajtótájékoztatón elhangzott, mindenekelőtt azt szükséges feltárni: mit jelent a rokkantság - milyen gondokkal jár, és milyen módon segítheti a társadalom azok megoldását.

az ensz ajánlásaival összhangban az egész társadalom gondoskodásának tovább erősítése, a családok és kisebb közösségek felelősségérzetének fokozása, a rokkantak aktivitásának ösztönzése a hazai jövő évi eseménysorozatok célja, melyek koordinálására létrehozták a nemzeti szervező bizottságot, különösen fontos - mutatott rá a miniszter -, hogy az egészségügyi, állami és társadalmi szervezetek elsősorban a rokkantság, az egészségkárosodás megelőzésével foglalkozzanak. ennek elősegítésére a többi között javítani kell az egészségügyi ellátást és felvilágosítást, hogy minél kevesebb fogyatékos gyermek szülessen, és fokozottabb figyelemmel kísérjék a munkavédelmi előírások betartását, a balesetek megelőzése érdekében.

a megváltozott munkaképességű és rokkant személyek beilleszkedési feltételeinek megteremtése, a rehabilitációs munka javítása érdekében az eddigieken túl olyan gazdaságosan megvalósítható szervezési, ujitási és fejlesztési kezdeményezésekre van szükség, amelyek a megváltozott munkaképességűek ésszerű foglalkoztatását segítik elő, s emellett megteremtik a szolgáltatások, a kereskedelem, a közlekedés, az építés és városfejlesztés, a kultúra és sport területén azokat a lehetőségeket, amelyekkel megkönnyítik a rokkantak egyenrangú részvételét a közösség életében.

a miniszter végezetül felhívta a figyelmet arra, hogy a hátrányos helyzetű rokkantakkal való törődés ne legyen kampányfeladat, az intézkedések ne csak 1981-re vonatkozzanak, hanem váljanak szerves részévé a humanista társadalompolitikánk mindennapi gyakorlatának./mti/

.-

- 25 -

17.45/um

1825

18. 20

bb 34. jovkov-émlékest

is um bc ál

1980. december 15.

Jordan Jovkov bolgár író születésének 100. évfordulója alkalmából a magyar írók szövetsége és a bolgár kulturális központ hétfőn irodalmi estét rendezett a népköztársaság uti bolgár kulturális centrumban. Ivan Peikovszkinak, a központ igazgatójának megnyitóját követően Szimeon Szultánov bolgár irodalomtörténész és Csák Gyula, a magyar írók szövetségének titkára emlékezett a száz éve született nagy prózairóra.

Felidéztek Jordan Jovkov írói világát, amely többek között megismertet a bolgár nép távoli múltjának legendáival, érzékelteti a huszas-harmincas évek szegényparasztiainak hétköznapjait, drámákat és regényeket is írt Jovkov, de tehetsége legteljesebben a novella műfajában bontakozott ki.

Az emlékesten Ruttkai Éva Kossuth-díjas kiváló művész és Hegedűs D. Géza, a Vigaszínház tagjai Jovkov műveket adtak elő.
/mti/

-. -

bb 35. utlezárás a IX. kerületben

z um bc ál

1980. december 15.

A fővárosi tanács VB közlekedési főigazgatósága értesíti a gépjárművezetőket, hogy december 16-án kedden a délelőtti óráktól lezárják a forgalom elől a IX. kerületi Ecseri ut és Üllői ut torkolatát. A lezárás az Üllői uti - Ecseri uti csomópont átépítése miatt válik szükségessé. Kijelölt terelőutvonal az Ecseri ut és a Ceglédi ut között: Epreserdő utca - Ifj. Munkás utca - Dési Huber utca. Tehergépjárművek részére ajánlott utvonal: Epreserdő utca - Napfény utca - Pöttyös utca - Üllői ut - Ceglédi ut. Kérik a gépjárművezetőket, hogy óvatosan, a kihelyezett jelzéseknek megfelelően közlekedjenek a térségben. /mti/

-. -

- 26 -

18.05/um

1880

18.10
19

bb 36. szolidaritás salvador népével

ma/s um bc ál

1980. december 15.

Az országos béketanács és a magyar szolidaritási bizottság a salvadori helyzettel kapcsolatban hétfőn nyilatkozatot tett közzé. Ebben hangsúlyozza:

A magyar társadalom mélyszégyen aggodalommal értesül arról, hogy az utóbbi időben Salvadorban egyre nő a feszültség, s tömegesen esnek áldozatul politikai gyilkosságoknak haladó és demokratikus személyiségek. A bebörtönzött politikai foglyoktól megtagadják a legalapvetőbb emberi jogokat. Barbár fasiszta módszerekkel akadályozzák a törvényes védelem jogát, korlátozzák a szabadságjogokat. A katonai junta példátlan káoszt, inflációt, munkanélküliséget és éhínséget okozott az országban.

A magyar közvéleményt különösen felháborította a salvadori katonai junta november 27-i gaztette, a hazai és a külföldi újságírók előtt sajtóértekezletet tartó forradalmi demokratikus front több vezetőjének elhurcolása és meggyilkolása. Sajnálatos hogy az egyesült államok vezető körei fedezik a salvadori kormány üzemeltetését, véres gaztetteit. Nyilvánvaló, hogy támogatásuk nélkül a junta megbukott volna.

Bizunk abban, hogy a fasiszta junta a külső imperialista támogatás ellenére sem tudja meggátolni a demokratikus és a forradalmi erőket győzelemre. A salvadori nép elszánt és kitartó küzdelmet folytat a diktatura ellen, a demokratikus szabadságjogokért. E küzdelem egyre nagyobb méreteket ölt az országban, a junta az elnyomás növelésével sem képes gátat vetni az erősödő népi mozgalomnak.

Osztalakoza a béke-világtanács felhívásához, a haladó világ szolidaritási mozgalomához, határozottan elítéljük a salvadori fasiszta junta gaztetteit, követeljük a bebörtönzött hazafiak azonnali szabadon bocsátását.

Teljes szolidaritásunkról biztosítjuk azokat a salvadori hazafiakat, akik a reakció, a fasiszmus és az amerikai beavatkozás ellen a szabadságért, a demokráciáért, emberi jogokért küzdenek. /mti/

-. -

- 27 -

18.24/um

1880

19
19

bb 34. jovkov-émlékest

is um bc ál

1980. december 15.

Jordan Jovkov bolgár író születésének 100. évfordulója alkalmából a magyar írók szövetsége és a bolgár kulturális központ hétfőn irodalmi estét rendezett a népköztársaság uti bolgár kulturális centrumban. Ivan Peikovszkinak, a központ igazgatójának megnyitóját követően Szimeon Szultánov bolgár irodalomtörténész és Csák Gyula, a magyar írók szövetségének titkára emlékezett a száz éve született nagy prózairóra.

Felidéztek Jordan Jovkov írói világát, amely többek között megismertette a bolgár nép távoli múltjának legendáival, érzékelteti a huszas-harmincas évek szegényparasztjainak hétköznapjait, drámákat és regényeket is írt Jovkov, de tehetsége legteljesebben a novella műfajában bontakozott ki.

Az emlékesten Ruttkai Éva Kossuth-díjas kiváló művész és Hegedűs D. Géza, a Vigszínház tagjai Jovkov műveket adtak elő.
/mti/

-. -

bb 35. utlezárás a ix. kerületben

z um bc ál

1980. december 15.

A fővárosi tanács vb közlekedési főigazgatósága értesíti a gépjárművezetőket, hogy december 16-án kedden a délelőtti óráktól lezárják a forgalom elől a IX. kerületi Ecseri ut és Üllői ut torkolatát. A lezárás az Üllői uti - Ecseri uti csomópont átépítése miatt válik szükségessé. Kijelölt terelőutvonal az Ecseri ut és a Ceglédi ut között: Epreserdő utca - Ifjúmunkás utca - Dési Huber utca. Tehergépjárművek részére ajánlott utvonal: Epreserdő utca - Napfény utca - Pöttyös utca - Üllői ut - Ceglédi ut. Kérik a gépjárművezetőket, hogy óvatosan, a kihelyezett jelzéseknek megfelelően közlekedjenek a térségben. /mti/

-. -

- 26 -

18.05/um

1880

18.10
18

bb 36. szolidaritás salvador népével

ma/s um bc ál

1980. december 15.

Az országos béketanács és a magyar szolidaritási bizottság a salvadori helyzettel kapcsolatban hétfőn nyilatkozatot tett közzé. Ebben hangsúlyozza:

A magyar társadalom mélyszéles aggodalommal értesül arról, hogy az utóbbi időben Salvadorban egyre nő a feszültség, s tömegesen esnek áldozatul politikai gyilkosságoknak haladó és demokratikus személyiségek. A bebörtönzött politikai foglyoktól megtagadják a legalapvetőbb emberi jogokat. Barbár fasiszta módszerekkel akadályozzák a törvényes védelem jogát, korlátozzák a szabadságjogokat. A katonai junta példátlan káoszt, inflációt, munkanélküliséget és éhínséget okozott az országban.

A magyar közvéleményt különösen felháborította a salvadori katonai junta november 27-i gaztette, a hazai és a külföldi újságírók előtt sajtóértekezletet tartó forradalmi demokratikus front több vezetőjének elhurcolása és meggyilkolása. Sajnálatos hogy az egyesült államok vezető körei fedezik a salvadori kormány üzelmeit, véres gaztetteit. Nyilvánvaló, hogy támogatásuk nélkül a junta megbukott volna.

Bizunk abban, hogy a fasiszta junta a külső imperialista támogatás ellenére sem tudja meggátolni a demokratikus és a forradalmi erő győzelmét. A salvadori nép elszánt és kitartó küzdelmet folytat a diktatura ellen, a demokratikus szabadságjogokért. E küzdelem egyre nagyobb méreteket ölt az országban, a junta az elnyomás növelésével sem képes gátat vetni az erősödő népi mozgalomnak.

Csatlakozva a béke-világtanács felhívásához, a haladó világ szolidaritási mozgalomához, határozottan elítéljük a salvadori fasiszta junta gaztetteit, követeljük a bebörtönzött hazafiak azonnali szabadon bocsátását.

Teljes szolidaritásunkról biztosítjuk azokat a salvadori hazafiakat, akik a reakció, a fasiszmus és az amerikai beavatkozás ellen a szabadságért, a demokráciáért, emberi jogokért küzdenek. /mti/

-. -

- 27 -

18.24/um

1885

19.

19

bb 37. finn ifjúsági küldöttség érkezett hazánkba

gy/s um bc ál

1980. december 15.

a magyar ifjúság országos tanácsának meghívására hétfőn hazánkba érkezett a finn centrum ifjúsági szövetség /nkl/ delegációja, melyet matti vanhanen, a szövetség elnöke vezet. a küldöttség ellátogat több vidéki városba, ahol a magyar fiatalok életével ismerkedik. tárgyalásokat folytat az nkl és a miot további együttműködéséről, a nemzetközi ifjúsági mozgalom időszerű problémáiról, különös tekintettel az 1981 januárjában helsinki megrendezendő ifjúsági leszerelési világforumra. /mti/

-. -

bb 38. kiállítás miskolcon csohány kálmán emlékezetére

kör/um ká ál

1980. december 15.

a pályatárs, a barát, az azonos gondolkodású képzőművész emlékének áldozva nyílt meg az in memoriam csohány kálmán kiállítás hétfőn miskolcon, a kossuth művelődési ház mini galériájában feledy gyula kossuth-díjas, érdemes művész, valamint lenkey zoltán munkácsy-díjas grafikusművész alkotásaiból. a miskolcon élő és alkotó két grafikus, akiket szoros szálak fűzték csohány kálmánhoz, tíz-tíz lapból álló színes és fekete-fehér grafikai alkotásokkal emlékeztek arra a művészre, aki rendszeres lakója volt a felszabadulás után megújult miskolci művésztelepnek és számos alkotását készítette el ott. egyik alapítója volt a már nemzetközi hírű miskolci grafikai biennálénak. /mti/

-. -

bb 39. időjárásjelentés

um ál

1980. december 15.

a meteorológiai intézet jelenti hétfőn este:

változékonyabb idő

várható időjárás az ország területére kedd estig: jobbára erősen felhős idő lesz, többfelé átmeneti esővel, záporral. a szél délnyugati irányból megélénkül, időnként megerősödik. a dunántúlon északnyugatra fordul. a legmagasabb nappali hőmérséklet 3-8 fok között lesz. /mti/

-. -
- 28 -

18.30/um

18.40

19.

Q

bb 40. gálaest szirmai albert és lehár ferenc operett dalaiból

mzs um st ál

1980. december 15.

gálaesten emlékeztek meg szirmai albert születésének századik és lehár ferenc születésének százötödik évfordulójáról hétfőn győrről, a városi tanács dísztermében. a két kiváló operettkomponista népszerű dalait a győri kisfaludy színház zenei tagozatának művészei adták elő. közreműködött a kisfaludy színház zenekara családja benedek és gulyás sándor karnagyok vezényletével. /mti/

-. -

bb 41. zamenhof-ünnepség

t -ár/jk um bc ál

1980. december 15.

az eszperantó mozgalom hagyományos zamenhof-ünnepségét hétfőn este a ganz-mávag művelődési központban tartotta meg a magyar eszperantó szövetség. a nemzetközi nyelv megteremtője, ludwig zamenhof születésnapján ugyanis minden évben világszerte ünnepi megemlékezéseket rendeznek az eszperantisták.

baráth endre, a magyar eszperantó szövetség alelnöke megnyitó beszédében a mozgalom nemzetközi jelentőségét méltatta, utalva arra, hogy e nyelv fontos összekötő lehet a világ népei között. máteffy józsef, a szövetség tiszteletbeli elnöke a hazai eszperantó mozgalom elmúlt negyedszázadára visszatekintve kiemelte: idén kettős évfordulót ünnepelnek, hiszen 25 éve alakult meg a nemzetközi nyelv magyar barátait tömörítő országos eszperantó tanács, két évtized óta pedig a mai szervezeti keretek között működik a szövetség.

az ünnepségen gera zoltán színművész zamenhof egyik híres beszédéből eszperantóul mondott el részleteket. a kulturális műsorban a ganz-mávag acélhang férfikara ugyancsak eszperantó nyelven énekelt. /mti/

-. -

m19.11/um

19.40

- 29 -

bb 42. csőtörés

i b/gg um ál

1980. december 15.

a xiii. kerületi béke ut és fáy utca kereszteződésében hétfőn a délutáni órákban eltört egy 180 milliméteres nyomócső. a vízművek dolgozói azonnal hozzáláttak a hiba kijavításához, amellyel a kora esti órákban végeztek. a csőtörés a vízszolgáltatásban nem okozott ugyan fennakadást, a közlekedés rendjét azonban módosítani kellett, mivel a munkagödör a villamos sínek alatt van.

a közuti forgalom helyreállítása keddre várható. /mti/

-. -

bb 43. halálos baleset

k ob/gg um ál

1980. december 15.

hétfőn délután 14 óra 25 perckor a metró klinikák állomásán a deák tér felől érkező szerelvény elütötte tyeplik dezső 31 éves anyagbeszerző, budapesti lakost, aki a helyszínen meghalt. a baleset miatt a metróforgalom 35 percig szünetelt. a szerencsétlenség körülményeit a rendőrség vizsgálja. /mti/

-. -

- 30 -

21.17/um

2130

bb 44.a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 14.00 órától zárásig

um ál

1980. december 15.

15. ciprusi mezőgazdasági küldöttség érkezett
 16. elhunyt lányi lászló /4.jav./
 17. kisipari termékbemutató és hiánycikkbörze salgótarjánban
 18. norvég kék rókák érkeztek a bakonyba
 19. teljesítette v. öt éves fejlesztési tervét kazincbarcika építő kisiparosok szakmai konferenciája fehérváron
 20. befejeződött a debreceni arany bika rekonstrukciója
 22. megnyitották a békés és tarhos közötti hidat
 23. fontos sándor festőművész kiállítása szegeden
 24. kitüntetések
 25. vasutas emléktábla avatás ferencvárosban
 26. végső bucsu várkonyi nagy béla költőtől
 27. jurij trifonov a pen clubban
 28. ujitási és találmányi kiállítás
 29. elhunyt varga istván
 30. az országgyűlés téli ülészsaka elé
 31. martos ferenc akadémiai székfoglalója
 32. felavatták a dél-pesti kórházat
 33. 1981 a rokkantak éve
 34. jovkov-émlékest
 35. utlezárás a ix. kerületben
 36. szolidaritás salvador népével
 37. ifjúsági küldöttség érkezett
 38. kiállítás miskolcon csóhány kálmán emlékezetére
 39. időjárásjelentés
 40. gálaest szirmai albert és lehár ferenc operett dalaiból
 41. zamenhof-ünnepség
 42. csőtörés
 43. halálos baleset
 44. hírjegyeék
- /mti/

-. -

- 31 -

- v é g e -

készült az mti belföldi főszerkesztőségében

főszerkesztő: pásztor jános

szerkesztette: halasi györgy, ágoston lászló

21.20/um

2135

60.008/x

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

k e d d

bb 1. bakony szerelőszalag a wartburg és trabant alkatrész gyártásához - megkötötték az első exportszerződést

bév/um ká ál

1980. december 16.

megkötötte első exportszerződését szerelőszalagokra a veszprémi bakony művek. a technoimpex közvetítésével a drezdai elektromos készülék vállalatnak olyan szereléstéchnikai sort terveznek és gyártanak, amellyel a wartburg és trabant gépkocsikhoz szükséges feszültségszabályozót készítenek majd. az első exportszerződést egyébként a közeljövőben újabbak követik, hiszen egyre növekszik az érdeklődés a korszerű szereléstéchnikai sorok iránt.

a veszprémi bakony művek egyébként 1976 óta gyártja a bosch licencek alapján a szereléstéchnikai eszközöket. összeállítja és tervezi a szalagokat. összesen 32 termékcsalád gyártására rendezkedett be eddig. ezekkel az eszközökkel és berendezésekkel szereli a bakony művek a gyújtáselosztót és az ablaktörlő motort a lada és a polski fiat gépkocsikhoz. a bakony szerelőszalagok alkalmazásával több gyár korszerűsítette szereléstéchnikáját; így a mechanikai mérőműszerek gyára, a csepeli jármű és konfekcióipari gépgyár, a gänz árammérő gyár, az egyesült izzó, és az ipari műszergyár. a fokozódó keresletnek megfelelően a bakony művek a következő években növelni termelését, a hazai ellátás mellett jelentős export termelésre készül. erre egyébként a bosch céggel kötött licenc szerződés lehetőséget ad. /mti/